



Valsts augu
aizsardzības dienests

VAAD vēsture, loma un vieta ZM sistēmā

Kristīne Lifānova

VAAD direktore

kristine.lifanova@vaad.gov.lv

02.02.2018.



Valsts augu
aizsardzības dienests

Valsts augu aizsardzības dienests – pēc būtības **AGRONOMIJAS DIENESTS**



**Auglīga augsne
+ kvalitatīvas sēklas
+ rūpes par augu veselību
= LABA RAŽA**



Valsts augu
aizsardzības dienests

VAAD ir Zemkopības ministrijas padotībā esoša tiešā pārvaldes iestāde



Zemkopības ministrija



Valsts augu
aizsardzības dienests



Valsts augu
aizsardzības dienests

Mūs devīze
SARGĀJOT AUGUS, SARGĀJAM
Latviju!



Valsts augu
aizsardzības dienests

Mūsu **misija** ir nodrošināt kultūraugu un mežu resursu ilgtspējīgu izmantošanu, aizsardzību un aprites uzraudzību, lai saglabātu to bioloģisko daudzveidību, veicinātu sabiedrības drošību un pasargātu apkārtējo vidi no iespējamā augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļu radītā piesārņojuma, radīt priekšnoteikumus, lai lauksaimniekiem būtu pieejams vesels un kvalitatīvs pavairojamais materiāls, kā arī palielinātu produktivitāti un lauksaimniecības konkurētspēju.

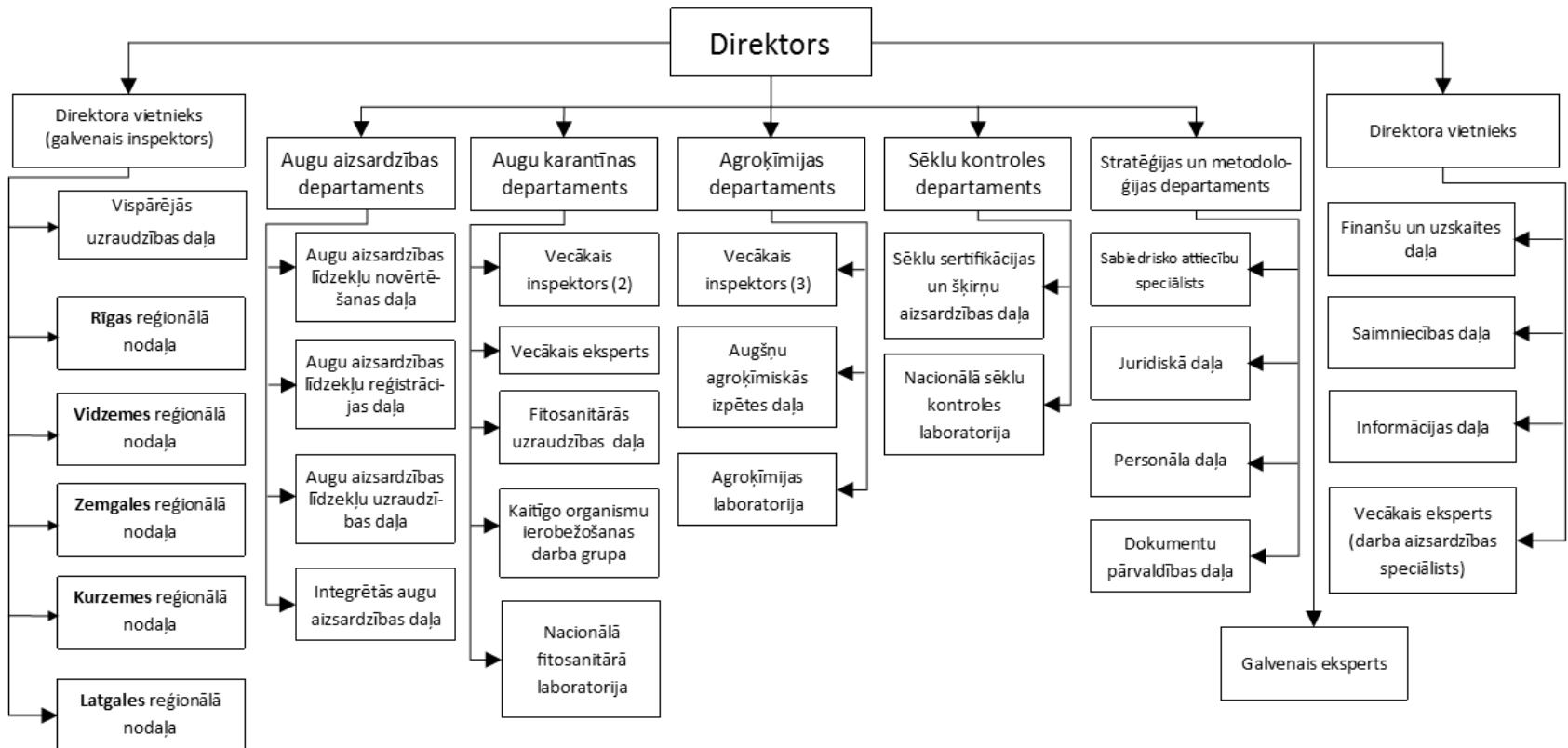
VAAD **vērtības** ir profesionāli, starptautiski konkurētspējīgi darbinieki, virzība uz attīstību, izmantojot inovatīvus tehniskos risinājumus, klientiem draudzīgas vides un pieejamības veicināšana.

Mēs esam starptautisko organizāciju dalībnieki, iesaistāmies projektos, veicinām informācijas apmaiņu un sniedzam attīstības atbalstu tādām valstīm kā Ukraina un Kosova.

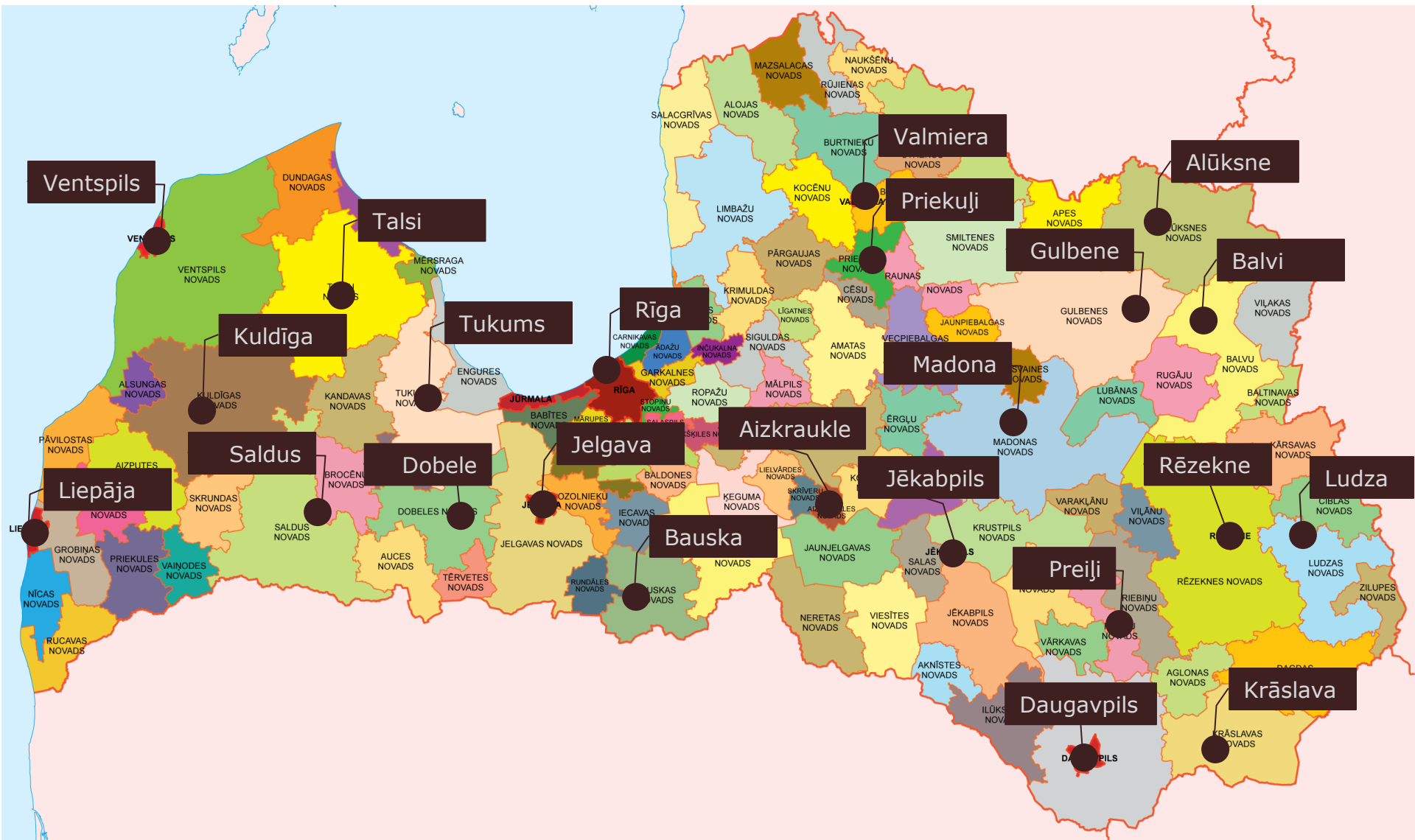


Valsts augu
aizsardzības dienests

VAAD šodien strādā 200 darbinieki (66% ierēdņi, 34% darbinieki)



Mēs esam pieejami visā Latvijā





Valsts augu
aizsardzības dienests

Jomu pirmsākumi - nozīmīgākie **Latvijas** **vēstures fakti un datumi**

Sēklu kontrolē

1875

Izveido
pirmo sēklu
kontrolē
staciju

Augu aizsardzība

1913

Baltijas
kultūraugu
kaitēkļu
apkaršanas
stacija

Augu karantīna

Latvijas
brīvvalsts laikā
fitosanitāro
kontrolē veica
ZM

Agroķīmija

1991

VSIA
«Agroķīmisko
pētījumu
centrs»

2000

Valsts augu
aizsardzības
dienests





Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēkļu joma

Latvijas pirmās brīvvalsts laikā

- 1875 – izveido pirmo sēkļu kontroles staciju
- 1930 – ievieš obligāto sēkļu kontroli valsts tirdzniecības firmām

Latvijas PSRS sastāvā

- 1945 -nodibināja Latvijas PSR Zemkopības Tautas komisariāta Centrālo sēkļu kontroles laboratoriju
- 1945 – Valsts graudaugu šķirņu salīdzināšanas inspekcija
- 1947 – Sēkļu valsts inspekcija

Mūsdienas

- 1996 – darbs pie Nacionālās sēkļu kontroles laboratorijas izveidošanas Rīgā, Lubānas ielā 49 (ISTA biedrs)
- 2000 – Sēkļu kontroles departaments VAAD sastāvā (Sēkļu inspekcija un Latvijas valsts šķirņu salīdzināšanas centrs)



Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklu sertifikācija, kontrole Nacionālā sēklu kontroles laboratorija (starptautiski akreditēta, veic arī Dānijas references laboratorijas funkciju)





Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu aizsardzība joma

Latvijas pirmās brīvvalsts laikā

- 1913– Baltijas kultūraugu kaitēkļu apkarošanas stacija
- 1923 – Augu aizsardzības institūts
- 1934 – **Lielvārdes ielā 36 uzceļ siltumnīcu ar laboratoriju**

likumdošana

- 1931 – saeimā pieņem Augu aizsardzības likumu
- 1937 – apstiprina «Lietošanai ieteicamie augu aizsardzības līdzekļi»

Padomju laikā

- 1958 – izveido augu slimību un kaitēkļu apkarošanas grupas
- 1961 – LPSR Augu aizsardzības stacija (prognožu sektoru, novērojumi)
- 1988 – staciju iekļauj zinātniskās ražošanas apvienībā «Ražība»



Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu aizsardzība joma

Mūsdienas

- 1990 – Republikāniskā valsts augu aizsardzības stacija
- 2000 – Valsts augu aizsardzības dienests

likumdošana

- 1994 – pieņem Augu aizsardzības likumu
- 1998 – pieņem jaunu Augu aizsardzības likumu



Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu aizsardzība

Slimību un kaitēkļu atpazīšana (prognozes, brīdinājumi par izplatību)



INTEGRĒTĀ AUGU AUDZĒŠANA UN KAITĪGO ORGANISMU MONITORINGS

- KARTE
- JAUNUMI
- INTEGRĒTĀ AUDZĒŠANA
- KULTŪRAUGU FENOLOĢIJA
- KAITĒKĻU FENOLOĢIJA
- AUGU SLIMĪBU ATTĪSTĪBAS ĪPATNĪBAS
- NEZĀĻU ATTĪSTĪBAS ĪPATNĪBAS

Jaunumi



15.09.2016
 Šogad biežāk sastopami vilkābeļu lapkodes kāpuru radīti bojājumi



26.08.2016
 Jāierobežo vīngliemežu un kailgliemežu izplatība, pirms tie ir sadējuši oļiņas



16.08.2016
 Alternatīvas augu slimību un kaitēkļu ierobežošanā

vecākas ziņas

KAITĪGO ORGANISMU DATU BĀZE

Augu aizsardzības līdzekļi kaitīgo

Kultūraugu novērojumi kaitīgo organismu konstatēšanai



Periods no: 19.09.2016 Periods līdz: 29.09.2016 Kultūraugs: Visi ... Kaitīgais organisms: Visi ... **Meklēt**





Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas joma

Latvijas pirmās brīvvalsts laikā

- Dzīvību augu vai to daļu ieviešanu un izvešanu no valsts kontrolēja Zemkopības ministrija. Kontroles muitas punktos veica ZM pilnvarotie lietpratēji, izdevumus sedza ievēdējs pēc ZM cenrāža.

Padomju laikā

- 1940 – LPSR Valsts karantīnas inspekcija
- 1945 – LPSR Sēkļu kontroles un lauksaimniecības augu karantīnas valsts inspekcija
- 1967 – Augu karantīnas robežinspekcija

Mūsdienas

- 1991 – Augu karantīnas robežinspekciju pievieno Valsts augu aizsardzības stacijai
- 1993 – **Latvija iestājas EPPO**
- 1997 – Sanitārā robežinspekcija
- 2008 – **atklāj jaunuzcelto laboratoriju korpusu Lielvārdes ielā**



Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna (fitosanitārā drošība: apsekojumi, kontroles) Nacionālā fitosanitārā laboratorija (nosaka augu slimība un kaitēkļus. Entomologi, bakteriologi, virusologi, helmintologi....)



11.02.20

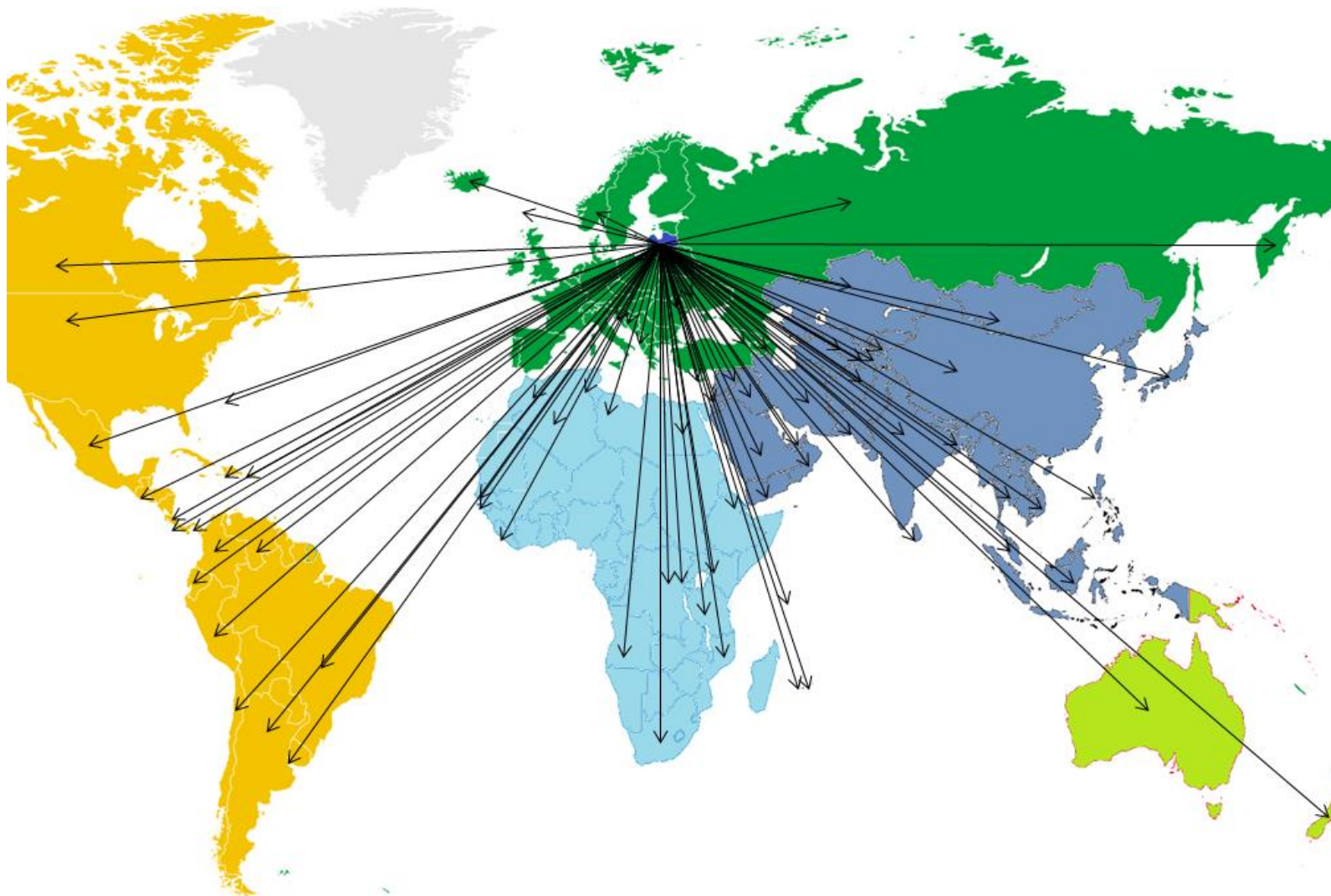
Ent. dienā 2019 16



Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna Fitosanitārie sertifikāti

(izsniedz augu un augu produktu eksportētājiem uz vairāk kā 100
pasaules valstīm, apliecina, ka kravā nav šajās valstīs sastopamo
karantīnas organismu)





Valsts augu
aizsardzības dienests

Agroķīmijas joma

Latvijas pirmās brīvvalsts laikā

- 1922 – Zemes ierīcības nodaļas laboratorija. Latvijas augšņu klasifikācija, Latvijas augšņu karte

Padomju laikā

- 40gadi - Centrālā agroķīmijas laboratorija
- 1956 – Latvijas Zemkopības ZPI (iekļauj sastāvā laboratoriju)
- 1964 - Valsts agroķīmiskais dienests
- 1979 – ZRA «Latvijas agroķīmija»

Mūsdienas

- 1999 – Agroķīmisko pētījumu centrs
- **2001 – pieņem Mēslošanas līdzekļu aprites likumu**
- 2010 – VAAD pārņem VSIA «Agroķīmisko pētījumu centrs» funkcijas



Valsts augu
aizsardzības dienests

Augsnes agroķīmiskā izpēte Augsnes analīzes – Agroķīmijas laboratorija (izmanto Latvijas zinātnieku izstrādātās metodes)





Valsts augu
aizsardzības dienests

Mācāmies un mācām citus





Valsts augu
aizsardzības dienests

Sadarbība ar NVO un mēģinājuma stādītājiem



Ziņu lapa

Gada atskaite
sanāksme

Sabiedrības
līdzdalība –
konsultēšanas par
NA projektiem

Atvērto durvju
diena

Ēnu diena

Mācību vizītes





Valsts augu
aizsardzības dienests

Starptautiskie proejekti



11.02.2015.



Valsts augu
aizsardzības dienests

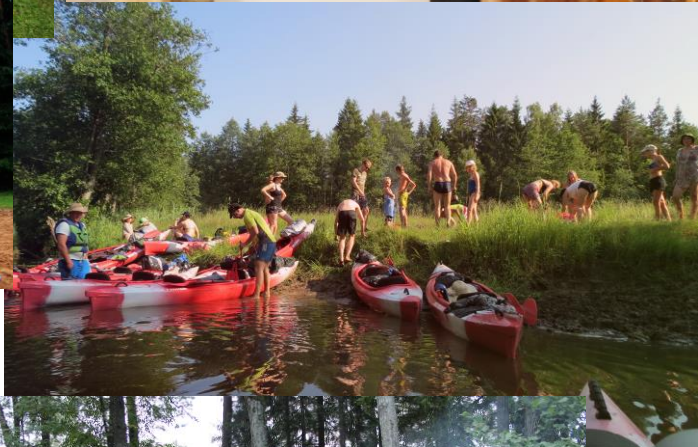
Dalība publisko pasākumos



11.02.201

Ēnu diena 2015

Kolektīvie pasākumi





Valsts augu
aizsardzības dienests

Veiksmi darbā!

Kristīne Lifānova